

Tuomo Ollila
Metsähallitus, luontopalvelut
PL 8016, 96101 Rovaniemi
GSM 0400-241 448
tuomo.ollila@metsa.fi

MAAKOTKARAPORTTI 2005

Kannan koko ja levinneisyys

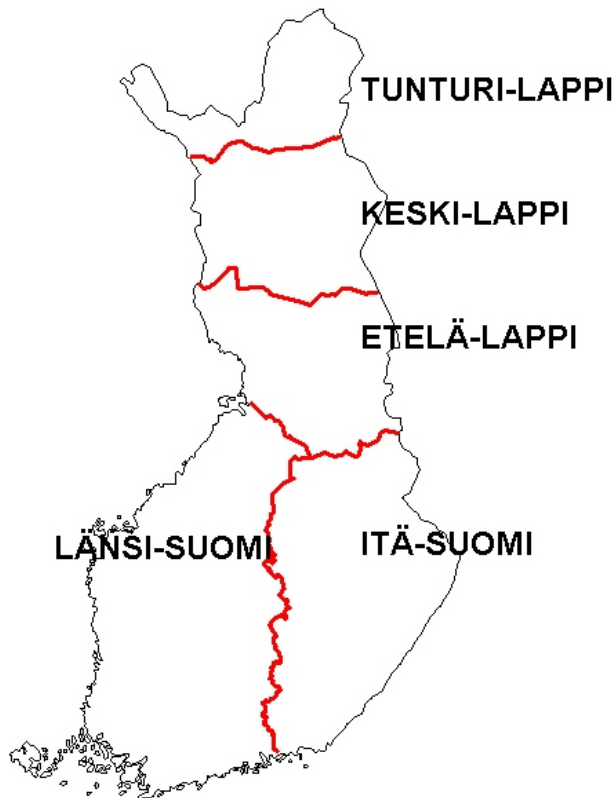
Maakotkan levinneisyys painottuu edelleen pohjoiseen, noin 80 prosenttia Suomen maakotkista pesii Lapin läänissä ja noin 90 prosenttia poronhoitoalueella. Maakotkarekisterissä on lokakuussa 2005 kaikkiaan 416 sellaista maakotkareviiriä joilla on tarkastustoiminnan aikana todettu merkkejä maakotkan pesinnästä. Viimeisen viiden vuoden aikana niistä on ollut asuttuna 370 reviiiriä. Hukassa on edelleen 40- 50 reviiiriä, joten Suomen maakotkien kokonaismäärä on noin 450 paria. Lisäksi hukassa on huomattava määrä tunnettujen reviiirien vaihtopesiä. Uusia reviiirejä löytyi 16 ja vanhoilta reviiireiltä löytyi 23 uutta vaihtopesää. Suurin osa uusista reviiireistä ja pesistä löytyi levinneisyyden ydinalueelta Lapista. Uudet reviiirit olivat sellaisia, jotka olivat olleet asuttuina jo pitkään ennen löytymistä
Suomen maakotkakanta kasvaa hitaasti, arviolta 1-3 uudella pesivällä parilla vuosittain.

Pesimätulos 2005

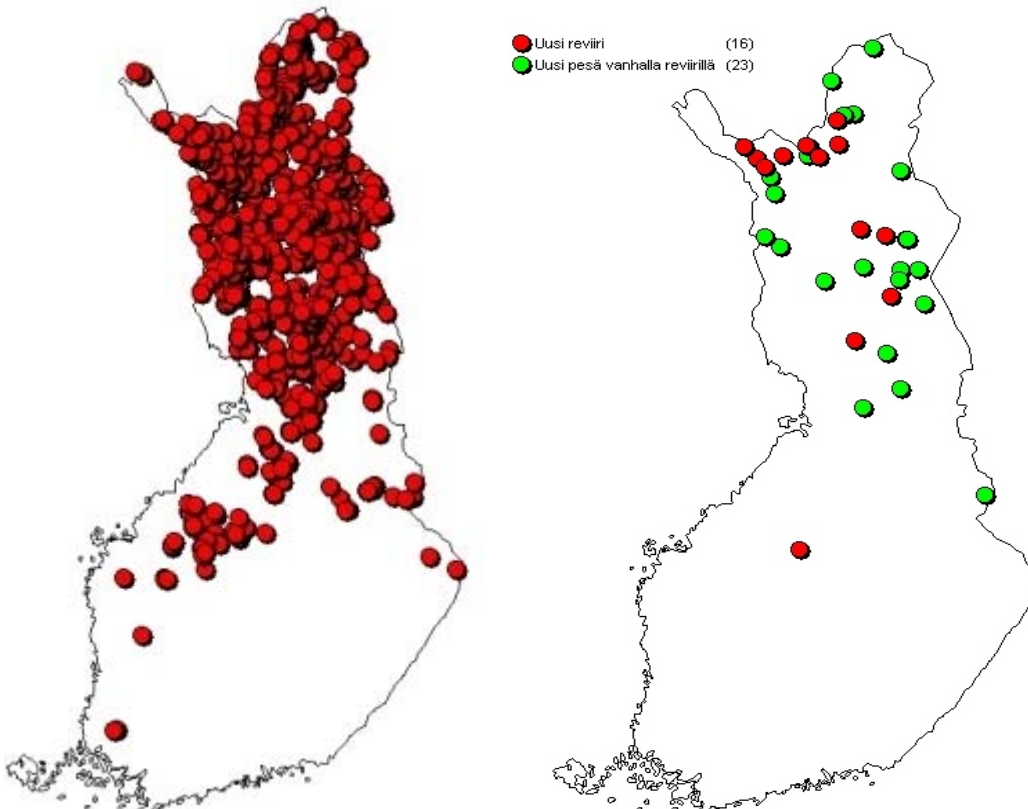
Vuoden 2004 pesintätulos oli huono, vaikka asuttuja reviiirejä olikin enemmän kuin koskaan aiemmin, poikastuotto oli huono. Viimeksi se on ollut yhtä heikko vuosina 1991 ja 1995. Asuttuja reviiirejä todettiin 293 ja pesintä onnistui 104:llä reviiirillä. Rengastusikäisiä poikasia todettiin kaikkiaan 122. Vuosina 1993 ja 1995 poikasten määrä oli noin 180
Poikasia/ onnistunut pesintä oli 1,17 (vuosien 1991-2005 keskiarvo 1,20) ja poikasia/ asuttu reviiiri oli 0,42 (vuosien 1991-2005 keskiarvo 0,54). Pesintätulos oli huono koko levinneisyyden ydinalueella mutta mielenkiintoisesti tulos oli heikoin Etelä- ja Tunturi- Lapissa mutta Keski-Lapissa se oli hieman parempi.
Keskimääräistä pienempi poikasten määrä onnistuneissa pesinnöissä viittaa heikentyneeseen ravintotilanteeseen, mutta syyt miksi tavallista suurempi määrä pesintöjä on keskeytynyt jo pesinnän alkuvaiheessa, ovat epäselviä. Todennäköisiä syitä ovat kuitenkin heikko ravintotilanne ja epäedulliset sääolot. Yksittäistapauksia lukuun ottamatta ei merkkejä laajemmasta vainosta ole todettu.

Tarkastustoiminta

Pesien tarkastamiseen osallistui kaikkiaan 37 vapaaehtoista lintuharrastajaa sekä kymmenkunta Metsähallituksen työntekijää. Lapin erämaa-alueilla tarkastettiin noin 80 reviiiriä helikopterilla. Tunnetuista 416 reviiiristä tarkastettiin reviiiriä 412 ja tarkastamatta jääneet reviiirit olivat olleet asumattomina jo hyvin pitkään.

Kuva 1. Kartta aluejaosta taulukoihin maakotkan, muuttohaukan ja merikotkan pesimätuloksesta. Merikotkantaulukossa alue Perämeri käsittää rannikon ja saariston Kalajoelta Tornioon

Kuva 2. Maakotkan levinneisyys ja tunnetut pesät vuonna 2005

Kuva 2. Uudet maakotkareviirit ja uudet pesät vanhoilla reviireillä vuonna 2005

Taulukko 1. maakotkan pesintätulos vuonna 2005

Reviirit:	Länsi-Suomi	Itä-Suomi	E-Lappi	K-Lappi	T-Lappi	Yhteensä
A > Tunnettuja reviierejä	34	12	91	172	107	416
B > Asuttuna viiden viimeisen vuoden aikana	29	7	83	153	98	370
C > Asumaton viiden viimeisen vuoden aikana	5	5	8	19	9	46
D > Asuttu reviiiri, tunnettu pesä (pesiä)	20	5	68	130	70	293
E > Asuttu reviiiri ilman tunnettua pesää	0	0	0	1	0	1
F > Tarkastettuja reviierejä	31	11	91	172	107	412
G > Pareja	20	5	68	131	70	294
Pesintä:						
H > Epäonnistuneita pesintöjä	5	1	2	20	4	32
I > Onnistuneita pesintöjä (poikaset)	11	0	24	48	21	104
J > Poikasia (iso+pieni)	13	0	25	59	25	122
K > Kahden poikasen pesiä	2	0	1	11	4	18
L > Reviirillä onn. pes. myös edellisenä vuonna	3	0	13	19	9	44
M > poikasia/onnistunut pesintä	1,18	0,00	1,04	1,23	1,19	1,17
N > poikasia/ asuttu reviiiri (pesä tunnettu)	0,65	0,00	0,37	0,45	0,36	0,42
O > poikasia/pari	0,65	0,00	0,37	0,45	0,36	0,41
Rengastettu						
P > Rengastetut	8	0	22	43	11	84
Q > Väirengastetut	7	0	22	39	10	78
Prosentteina						
R > Pari tarkastetulla reviiirillä	65	45	75	76	65	71
S > Onnistuneita pesintöjä asutuista	55	0	35	37	30	35
T > Epäonnistuneita pesintöjä asutuista	25	20	3	15	6	11
U > Onnistuneita pesintöjä tarkastetuista	35	0	26	28	20	25
V > Tarkastettuja tunnetuista reviiireistä	91	92	100	100	100	99